

สัมมนาวิชาการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ครั้งที่ 13

FPO Symposium 2016

18 สิงหาคม 2559 ณ โรงแรม พลาซ่า แอทธินี รอยัล เมอริเดียน

โลกเปลี่ยน

คลังปรับ

“เจาะยุทธศาสตร์การคลังไทย”

นางสาวสุภัค ไชยวรรณ

นายศุภรธี เกตุทัต

นางสาวภัทราพร เกิดแก้ว

ดร.ศรพล ตุลยะเสถียร

นายพงศ์นคร โภชากรณ์

นายชัยวัฒน์ หาญพิทักษ์พงศ์

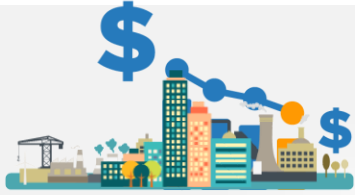
นายวิธีร์ พานิชวงศ์

ดร.มณีขวัญ จันทรร

นางสาวเบญจวรรณ เร่งสมบูรณ์

1

ความท้าทายจากภายนอก...คือโจทย์สำคัญที่ต้องรับมือ

1

เศรษฐกิจโลกผันผวน

ปัญหาเศรษฐกิจโลก >> ปัจจัย
ภายนอกไม่เอื้อให้ฟื้นตัวได้เร็ว >>
นโยบายการคลังและกึ่งการคลังในการ
ฟื้นฟูและกระตุ้นเศรษฐกิจ >> เกิด
ภาระทางการคลังในอนาคต

3

เทคโนโลยีก้าวล้ำรวดเร็ว

เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ เช่น Digital tech,
Bio tech, Nano tech, Fin tech >> ทำให้เกิด
ความได้เปรียบในเชิงเศรษฐกิจ >> ต้องเรียนรู้ให้
เร็วและก้าวให้ทัน >> พลิกโฉมเศรษฐกิจไทย

2

การค้าการลงทุนเข้มข้น

ประเทศต่าง ๆ เข้าสู่โลกการค้าเสรี >>
มีการรวมกลุ่มทางการค้า >> กำแพงภาษี
ลดลง >> ให้สิทธิพิเศษทางภาษีเพื่อกระตุ้น
การลงทุน >> รายได้จากภาษีลดลง

4

สังคมและสิ่งแวดล้อมต้องยั่งยืน

Sustainable Development Goals >> มี 3 มิติ เศรษฐกิจ+สังคม+
สิ่งแวดล้อม >> 17 เป้าหมาย 169 เป้าประสงค์ >> จะทำให้มีภาระทางการ
คลังตามมา >> จำเป็นต้องมีนโยบายและเครื่องมือมาดูแลเรื่องนี้

โลกของเรา

“โลกเปลี่ยน คลังปรับ” เจะยุทธศาสตร์การคลังไทย

ประเทศไทยของเรา

ก้าวพ้นกับดักรายได้

กว่าจะรวย...15-20 ปี

ถ้าเศรษฐกิจไทยโตไม่เกิน 3.5% >>
ต้องใช้เวลา 15-20 ปี ถึงจะรวย >>
ถ้าต้องการให้เร็วกว่านั้น ต้องมี
New Engine of Growth

เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

GDP เพิ่ม CO₂ เพิ่มตาม

ที่ผ่านมามีการเจริญเติบโตมาพร้อมกับ
ปัญหามลพิษและความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ >>
ต้องยึดเจตนารมณ์ตามเวที
COP21

รับมือสังคมผู้สูงอายุ

ปี 68 มีคนชรา 1 ใน 5

ปัจจุบันเรามีสัดส่วนคนชรา 15.8%
ของประชากร >> ก้าวสู่สังคม
ผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ภายใน 10 ปี
>> ทำให้ภาระทางการคลังเพิ่มขึ้น
อย่างมาก

ต่อสู้เหลื่อมล้ำเร็วรั้ง

รายได้ต่างกัน 35 เท่า

ตลอดเกือบ 30 ปี ความเหลื่อมล้ำยังไม่
ลดลง >> คนรวยสุดและจนสุดมีรายได้
ต่างกัน 35 เท่า >> คนมีบัญชีเกิน 10 ล้าน
บาท มีเพียง 1% ต่างกันสุดขั้ว >> คนรวย
20% แรกมีการครอบครองที่ดินถึง 80%

รายได้เพิ่มอย่างจำกัด

- 1 ภัยแรงงานลดลง ทำให้รายได้ภาษีจากคนทำงานลดลง
- 2 การเปิดเสรีและรวมกลุ่มทำให้รายได้จากการค้าระหว่างประเทศลดลง

ปล่อยไว้
แบบนี้ไม่ได้ !!!

รายจ่ายเพิ่มอย่างมีนัย

- 1 รายจ่ายประจำลดไม่ได้ รายจ่ายลงทุนก็จำเป็นจะต้องเพิ่ม แต่เพิ่มไม่ได้มาก
- 2 ภาระการคลังจากนโยบายกึ่งการคลังมีมากขึ้น
- 3 ค่าใช้จ่ายเพื่อสวัสดิการสังคมคนชรา และเด็กเพิ่มขึ้น

1 ความจำเป็นที่ต้องมีเครื่องมือเพิ่มในการดูแลภาระทางการคลังในอนาคต

หนี้สาธารณะ

ต่อ GDP

$\leq 60\%$

งบลงทุนต่อ

งบประมาณรวม

$\geq 25\%$

ภาระหนี้ต่อ

งบประมาณ

$\leq 15\%$

2

ความท้าทายในการรักษากรอบความยั่งยืนทางการคลัง

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี
(2558 - 2577)

ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12
(2560 – 2564)

แผนแม่บทการปฏิรูป การคลังการเงิน

พ.ศ. 2559 - 2563

เศรษฐกิจ เติบโตอย่าง
“มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

ลดความเหลื่อมล้ำ
เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
รักษาความยั่งยืนทางการคลัง
เป็นองค์กระต้นแบบ

แผนแม่บทการคลัง เพื่อสังคม

พ.ศ. 2559 - 2563

สังคม
“มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

มั่นคงในชีวิต
มีรายได้เพียงพอ
พึ่งตนเองได้
สิ่งแวดล้อมสมดุล
เอกชนเป็นหุ้นส่วน

เป้าหมายที่ 2 ประชาชนมีรายได้เพียงพอ
ยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างรายได้และลดเหลื่อมล้ำ

เป้าหมายที่ 5 ภาคเอกชนเป็นหุ้นส่วน
ยุทธศาสตร์ที่ 4 เอกชนมีส่วนร่วม

เป้าหมายที่ 1 ประชาชนมั่นคงในชีวิต
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความมั่นคง
ในชีวิตประชาชน

เป้าหมายที่ 4
ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมสมดุล

เป้าหมายที่ 3 ประชาชนพึ่งตนเองได้

ยุทธศาสตร์ที่ 3
สังคมพึ่งพาตนเอง
เพื่อความยั่งยืน

กองทุนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

เชื้อเพลิงและเคมีชีวภาพ

การแพทย์ครบวงจร

1

เหตุผลความจำเป็น

การส่งออกมีสัดส่วน 75% ของ GDP แต่ส่งออกของเดิม ๆ

การลงทุนภาคเอกชนมีสัดส่วน 20% ของ GDP มาแล้ว 17 ปี

2

10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย

ต่อยอด 5 อุตสาหกรรมเดิม

First S-curve

เกษตรและ
เทคโนโลยีชีวภาพ

ท่องเที่ยวเชิง
สุขภาพ

ยานยนต์
สมัยใหม่

อิเล็กทรอนิกส์
อัจฉริยะ

แปรรูป
อาหาร

BIO

สร้าง 5 อุตสาหกรรมใหม่แห่งอนาคต

New S-curve

อุตสาหกรรมดิจิทัล

การบินและ
โลจิสติกส์

หุ่นยนต์เพื่อ
อุตสาหกรรม

3 **สาระสำคัญของร่าง พ.ร.บ.**

มีกองทุน 10,000 ล้านบาท ใช้ในการลงทุน ใน R&D และพัฒนาบุคลากร

ให้ Soft Loan

ให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี

ให้มีคณะกรรมการนโยบายฯ

จัดเป็นชุดมาตรการที่เหมาะสม
เพื่อเติมเต็มมาตรการทางภาษีที่มีอยู่

4

ผลที่จะเกิดขึ้น ในอนาคต

1 เป็นศูนย์กลางภาคอุตสาหกรรมและบริการของภูมิภาค

2 ยกระดับ Potential GDP

3 ก้าวสู่ประเทศที่มีรายได้สูงได้เร็วขึ้น

“โลกเปลี่ยน คลังปรับ” เจะยุทธศาสตร์การคลังไทย

1 ทำไมต้องธุรกิจ Startup

Startup = Idea +
Innovation +
Information Technology

ผลักดันธุรกิจ Startup ให้เป็นกลไกในการพลิกโฉม
เศรษฐกิจให้เป็นอุตสาหกรรมและบริการทันสมัย

2 สนับสนุนอย่างไร

- 1 ต้องอำนวยความสะดวกให้
เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้สะดวก
- 2 ต้องส่งเสริมองค์
ความรู้ด้านการเป็น
เจ้าของกิจการ
- 3 ต้องบูรณาการความ
ร่วมมือระหว่าง
หน่วยงานต่าง ๆ

3 กลไกเชิงนโยบาย

มี 9 กระทรวงเกี่ยวข้อง + มาตรการมากมาย
+ ขาดการรวมศูนย์ >> Startup Centre

4

ผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

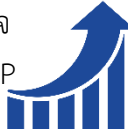
ธุรกิจ Startup จะมี
มากขึ้นในระบบ
เศรษฐกิจ

การค้าและการลงทุน
ภายในประเทศจะ
เพิ่มขึ้น

สัดส่วนของธุรกิจ
Startup ใน GDP
จะเพิ่มขึ้น

“โลกเปลี่ยน คลังปรับ” เจาะยุทธศาสตร์การคลังไทย

9 การลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ

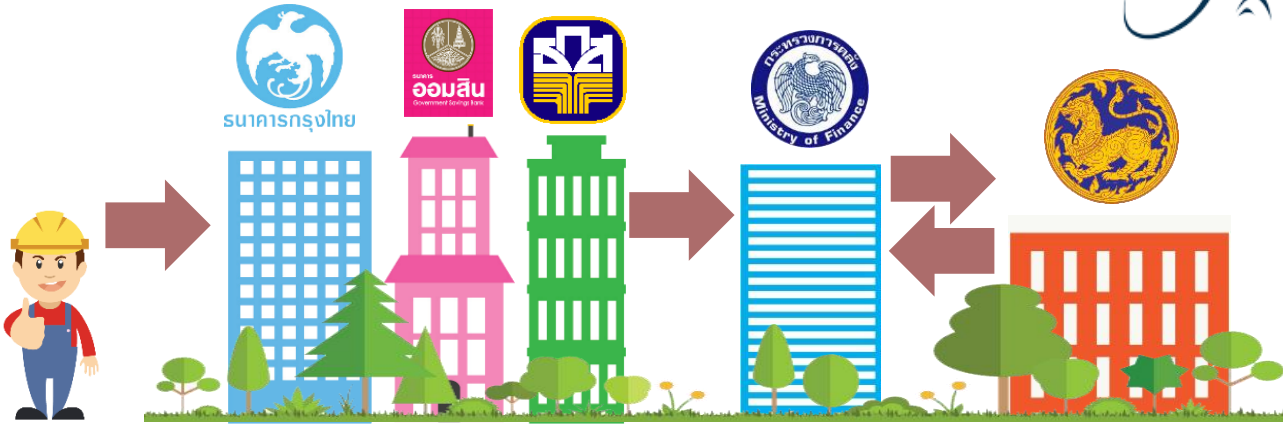
เหตุผลความจำเป็น

ต้องการเพิ่มประสิทธิภาพ
ในการจัดสรรสวัสดิการ

National e-Payment
จะเป็นช่องทางสำคัญที่
จะส่งสวัสดิการได้ถูกคน

1. ลงทะเบียนผ่าน 3 ธนาคาร 2. ตรวจสอบฐานข้อมูล 3. เชื่อมฐานข้อมูล

ปัญหาสำคัญคือ
ข้อมูลผู้มีรายได้
น้อยยังไม่สมบูรณ์

3 กลไกของมาตรการ

2

เปิดให้ลงทะเบียนปีแรก
15 ก.ค.-15 ส.ค.

1

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิลงทะเบียน

สัญชาติไทย

อายุไม่ต่ำ

ว่างงานหรือมีรายได้

สมัครใจที่จะ

กว่า 18 ปี

ไม่เกิน 1 แสนบาทต่อปี

เปิดเผยข้อมูล

ผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

รัฐมีฐานข้อมูลที่บ่งชี้ว่า รัฐควรให้
สวัสดิการแก่คนกลุ่มใดบ้าง / เป็นการ
เชื่อมโยงข้อมูลภาครัฐ /
เพิ่มประสิทธิภาพและความโปร่งใส

“โลกเปลี่ยน คลังปรับ” เจะยุทธศาสตร์การคลังไทย

1 เหตุผลความจำเป็น

ผู้มีรายได้น้อยไม่มีที่อยู่เป็นของตนเอง
(ความต้องการที่อยู่อาศัยของ
ผู้มีรายได้น้อยกว่า 2.72 ล้านครัวเรือน)

2 กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนโดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อย
ที่ไม่เคยมีไม่เคยมีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย

ที่อยู่อาศัยราคาไม่เกิน

1.5 ล้านบาท

สร้างใหม่/ซ่อมแซม/ต่อเติม

3 มาตรการสินเชื่อ

(22 มี.ค. 59 ถึง 21 มี.ค. 61)

สินเชื่อเพื่อผู้พัฒนาโครงการ

วงเงินสินเชื่อ 30,000 ล้านบาท

ดอกเบี้ย 4%

ระยะเวลาเงินกู้ 2 ปี

สนับสนุนสินเชื่อเงื่อนไขผ่อนปรน

สินเชื่อเพื่อผู้อยู่อาศัยในโครงการ

วงเงินสินเชื่อ 40,000 ล้านบาท

ดอกเบี้ย 0 - 5 % ใน 6 ปีแรก

ระยะเวลาเงินกู้ 30 ปี

สนับสนุนสินเชื่อเงื่อนไขผ่อนปรน

4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1 ลดความเหลื่อมล้ำ
- 2 ประชาชนมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง
- 3 ส่งเสริมโครงการด้านอสังหาริมทรัพย์

เอกชนที่ร่วมโครงการ

ค่าธรรมเนียมการโอนและจดจำนอง
ค่าส่วนกลางปีแรก ส่วนลด 2%

1

เหตุผลความจำเป็น

แรงงานในระบบมีรายได้หลังเกษียณเพียง 19% ของเงินเดือนเดือนสุดท้าย
→ ความเสี่ยงภาวะยากจนในวัยชรา

สวัสดิการชราภาพ

เสาหลักที่ 1 (Pillar 1)
“พื้นฐาน”เสาหลักที่ 2 (Pillar 2)
“เพียงพอ”เสาหลักที่ 3 (Pillar 3)
“เพิ่มเติม”

รัฐให้ฝ่ายเดียว

ออมภาคบังคับ

ออมภาคสมัครใจ

บำเหน็จ
บำนาญ
ข้าราชการเบี้ยยังชีพ
ผู้สูงอายุกองทุนประกันสังคม
(มาตรา 33,39)กองทุน
บำเหน็จ
บำนาญ
ข้าราชการกองทุน
สงเคราะห์
ครูเอกชน

2

กบข.

แรงงานในระบบ
อายุ 15-60 ปี

- ลูกจ้างเอกชน
- ลูกจ้างชั่วคราว
ส่วนราชการ
- พนักงานราชการ
และรัฐวิสาหกิจ

กองทุนสำรอง
เลี้ยงชีพ
(PVD)กองทุน
ประกันสังคม
(มาตรา 40)กองทุน
การออมแห่งชาติ
(กอช.)RMF
ประกัน
ชีวิตบำเหน็จหรือ
บำนาญ

เงินก้อน

บำเหน็จ

บำเหน็จ

บำเหน็จ

บำนาญหรือ
เงินดำรงชีพรับเงิน
ตาม
เงื่อนไข

3

กลไก กบข.

นายจ้างและลูกจ้างส่งเงินในอัตราที่เท่ากัน

รูปแบบ Defined Contribution

เริ่มแบบค่อยเป็นค่อยไป

(เริ่มบังคับใช้ก่อน สำหรับนายจ้างที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 100 คนขึ้นไป)

1

รายได้หลังเกษียณ
เพิ่มขึ้นสู่ระดับที่
เพียงพอ
(เฉลี่ย 50% ของ
เงินเดือนเดือนสุดท้าย)

4

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

2

เงินออมในประเทศเพิ่มขึ้น

3

ส่งเสริมการพัฒนา
ตลาดทุน

1

เหตุผลความจำเป็น

- 1 ไม่มีกฎหมายที่กำหนดกรอบวินัยทางการคลังเป็นการเฉพาะ

(พ.ร.บ. วิธีการงบประมาณ/เงินคงคลัง/หนี้สาธารณะ/บริหารทุนหมุนเวียน)

- 2 นวัตกรรมการคลังใหม่ ๆ

(กิจกรรมกึ่งการคลังผ่านสถาบันการเงินของรัฐและรัฐวิสาหกิจ การใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณ การจัดตั้งกองทุนต่าง ๆ)

- 3 ขาดภาพรวมสถานการณ์การคลังของทั้งประเทศ

(ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐสภา ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง องค์การตามรัฐธรรมนูญ องค์การมหาชน ทุนหมุนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

2

สาระสำคัญ

3

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1 มีแนวทางในการรักษาวินัย

ทางการคลังของประเทศอย่างชัดเจน

- 2 เพื่อครอบคลุมนวัตกรรมการคลังใหม่ ๆ

- 3 สามารถวิเคราะห์ภาพรวมสถานการณ์การคลังของทั้งประเทศ

ด้วยความขอบคุณอย่างจริงใจ

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

www.fpo.go.th